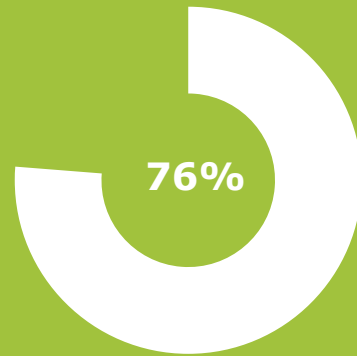

ARBEIDSMILJØUNDERSØKELSE HØSTEN 2020
POLITI- OG LENSMANNSETATEN
RAPPORT OM UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET
AV RAMBØLL MANAGEMENT CONSULTING

SVARPROSENT OG FRAFALLSANALYSE

SVARPROSENT

Tidsrom for undersøkelsen:

16. november – 3. desember 2020

Antall inviterte ansatte: 17 825

Antall svar fra ansatte: 13 529

Antall inviterte studenter: 1 489

Antall svar fra studenter: 931

RAMBOLL

METODEVALG

I enhver undersøkelse gjøres det metodevalg som leser av rapporten bør være klar over. Vi vil her oppsummere de viktigste:

- Ansatte og studenter. Begge disse gruppene ble invitert til undersøkelsen. De to gruppene har imidlertid svært forskjellig hverdag. Det er derfor gjort et valg om å splitte de to gruppene i analyser. I majoriteten av rapporten er det ansatte i politiet som er i fokus, mens resultatene for studenter oppsummeres i eget kapittel.
- Rapportering på uønsket adferd. I undersøkelsen benyttes både et overordnet spørsmål på hvorvidt man har blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, og spørsmål om man har opplevd konkret adferd som er definert som uønsket seksuell oppmerksomhet. Dette er normalt i forskning på området, og ment å gi et mer presist mål på hva som faller inn under definisjonen uønsket seksuell oppmerksomhet. I majoriteten av analyser benyttes tall for både de som har svart «Ja» på spørsmål om de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet, og de som har svart at de har opplevd den konkrete adferden.
- Delvis fullførte besvarelser. 197 respondenter fullførte kun deler av besvarelsen. Det ble besluttet at deres svar ble inkludert i resultatene, med unntak av analyser som forutsetter svar på alle spørsmål (eks. krysstabeller og driveranalyse). Dette innebærer at det i noen analyser vil være små forskjeller i antall, selv om det rapporteres på samme spørsmål.

Vær oppmerksom på kommentarer underveis i rapporten på metodevalg. Her presiseres det mer hvordan disse valgene påvirker tolkningen av resultatene.

FRAFALLSANALYSE OG KONFIDENSIALITET

FEILMARGINER

Undersøkelsen har en høy svarprosent, hvilket betyr at resultatene med stor sannsynlighet gir et reelt bilde av Politi- og lensmannsetaten. Mer konkret kan vi si at den statistiske feilmarginen er mindre enn 1 %, noe som anses som svært lavt.

ANALYSE AV SKJEVHETER I UTVALGET

Det er viktig at det ikke er skjevheter i utvalget, da dette vil kunne føre til feilaktige tolkninger. Av denne grunn har det blitt gjennomført en grundig frafallsanalyse. Analysen har sett på om det er systematiske skjevheter for følgende:

- Kjønn
- Alder
- Kombinasjon av kjønn og alder
- Hvorvidt man arbeider i politi, sivil, påtale, eller er student
- Distrikt/særorgan

Det ble ikke identifisert noen systematiske skjevheter av betydelig størrelse. De fleste skjevheter var på mindre enn 1 %, og ingen skjevheter var høyere enn 1,3 %. Dette er å anset som uproblematiske skjevheter. Se vedlegg for mer informasjon og tall fra frafallsanalysen.

KONFIDENSIALITET

For undersøkelsens troverdighet er det viktig at de ansatte opplever det som trygt å svare på undersøkelsen, og at svarene ikke kan spores tilbake til dem. Det har vært strenge regler for konfidensialitet, som blant annet innebærer:

- Det rapporteres ikke på lavere nivå enn distrikt/særorgan (nivå 2)
- Det rapporteres ikke på organisatoriske eller demografiske grupper med mindre enn 10 svar.
- Ingen, hverken i Politiet eller Rambøll har noe kobling mellom en ansatts direkte identifiserbare personopplysninger (eks. navn og e-post) og resultater.

Dette er noe strengere regler enn i den tradisjonelle medarbeiderundersøkelsen, hvor det rapporteres på alle organisatoriske nivå med fem eller flere svar.

OPPSUMMERING

ANSATTE

3,0 % av ansatte i politiet svarer «ja» på spørsmål om de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet de siste 12 månedene. Andelen øker til 6,6 % når man inkluderer de som sier de har opplevd konkret adferd som er definert som uønsket seksuell oppmerksomhet.

2/3 av tilfellene er enkeltstående hendelser, mens 1/3 har vart over lengre tid.

Kvinner er mer utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet enn menn. Kvinner under 40 år er spesielt utsatt, og i denne gruppen har om lag 13 % opplevd ett eller flere tilfeller av uønsket seksuell oppmerksomhet.

I 71 % av tilfellene er det sideordnede som står for den uønskede atferden, og i 28 % av tilfellene er det overordnede. Kvinner blir i høyere grad seksuelt trakassert av menn, mens menn blir seksuelt trakassert av begge kjønn.

Blant ansatte forekommer den uønskede atferden oftest i tjeneste. 78 % av de som har opplevd noe, har gjort dette i tjeneste. 37 % har opplevd noe utenfor tjeneste.

Kun 19 % har sagt ifra om atferden. 3 av 4 sier ikke ifra på grunn av at de mener handlingene ikke har vært alvorlige nok. 1 av 4 gjør det ikke fordi de bekymrer seg for egen karriere.

64 % av de som har opplevd uønsket oppmerksomhet sier at atferden har opphørt.

Dersom politiet skal jobbe forebyggende er det viktig å tydeliggjøre hva som er å anse som uakseptabel atferd, og å sørge for at det ikke brukes et seksualisert språk. Det er også viktig å sørge for at alle opplever det som trygt å si ifra.

STUDENTER

5,9 % av studentene svarer «ja» på spørsmål om de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet de siste 12 månedene. Andelen øker til 11 % når man inkluderer de som sier de har opplevd konkret adferd som er definert som uønsket seksuell oppmerksomhet.

Studentene rapporterer oftere at hendelsene er enkeltstående, sammenlignet med ansatte. 83 % har kun opplevd enkeltstående hendelser.

I likhet med ansatte er kvinner mest utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet blant studentene.

Studenter opplever i større grad enn ansatte at atferden skjer utenfor tjeneste. En stor andel av dette er i sosiale lag. Det forekommer oftest i sosiale lag som ikke er i regi arbeidsgiver/PHS. Blant studentene er også alkohol involvert i en betydelig større andel av hendelsene.

ULIKE MÅTER Å RAPPORTERE UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET

TO MÅTER Å DEFINERE UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET

Undersøkelsen benyttet to typer spørsmål for å kartlegge om ansatte hadde opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet (se spørsmål til høyre):

1. Spørsmål om man selv opplever å ha blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller liknende
2. Spørsmål om konkret adferd som er definert som uønsket atferd

Dette er en normal måte å stille spørsmål på i forskning. Ved å stille spørsmål om konkret atferd får man et mer troverdig bilde av hvordan form for uønsket atferd de ansatte har blitt utsatt for. Andelen som svarer bekreftende på minst en av disse er langt større enn andelen som selv sier å ha blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet. Dette innebærer trolig at de har opplevd atferden uten selv å anse det som at de har blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet.

Med utgangspunkt i rasjonale over kan man si at 3,0 % av ansatte i politiet opplever å ha blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet. Ytterligere 3,6 % har blitt utsatt for uønsket atferd uten å selv se på det som uønsket seksuell oppmerksomhet.

I majoriteten av de videre analysene benyttes de 6,6 % som har svar bekreftende på et eller flere av spørsmålene til høyre.

Spørsmål 1

Uønsket atferd

Definisjon:

Uønsket seksuell oppmerksomhet har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. Det kan dreie seg om alt fra seksuelle kommentarer om kropp og utseende, simulering av seksuelle bevegelser, klåing, tafsing, berøring til seksuelle overgrep. Noen ganger kan oppmerksomheten skje i form av humor eller vitsing i en form som har et seksualisert innhold og retter seg mot mennesker i din situasjon.

Uønsket seksuell oppmerksomhet trenger ikke skje gjentatte ganger for å regnes som seksuell trakassering. Et enkeltstående tilfelle kan være nok.

Har du de siste tolv - 12 - måneder blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass/stuedsted?

Ja

Nei

Spørsmål 2

Uønsket atferd

Vi ber deg ta stilling til om du har opplevd de ulike situasjonene under.

	Nei, aldri	En eller to ganger	Noen ganger	Ofte	Veldig ofte
.. å motta seksuelle kommentarer eller kroppsspråk om kropp og utseende som du ble opprørt over eller opplevde støtende eller ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐
.. at noen har vist, hengt opp, eller delt seksuelle bilder, film eller annet materiale som du ble opprørt over eller opplevde støtende eller ubehagelig	☐	☐	☐	☐	☐
.. å bli utsatt for uønsket fysisk berøring som du ble opprørt over eller opplevde støtende eller ubehagelig, som for eksempel klåing, tafsing, klyping, kyssing, klemming eller lignende	☐	☐	☐	☐	☐
.. forsøk på å overtale deg til seksuelle handlinger når du ikke ønsker det	☐	☐	☐	☐	☐
.. å bli tvunget til seksuelle handlinger	☐	☐	☐	☐	☐

6,6 % RAPPORTERER OM AT DE HAR OPPLEVD UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET MINST EN GANG SISTE 12 MND.

Totalt er det 6,6 % som har svart bekreftende på at de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang i løpet av de siste 12 månedene i etaten. 6,6 % er summen av 3 % (n=406) som har svart bekreftende på spørsmål om uønsket oppmerksomhet og/eller svart bekreftende på at de har opplevd en konkret form for uønsket atferd minst en gang.

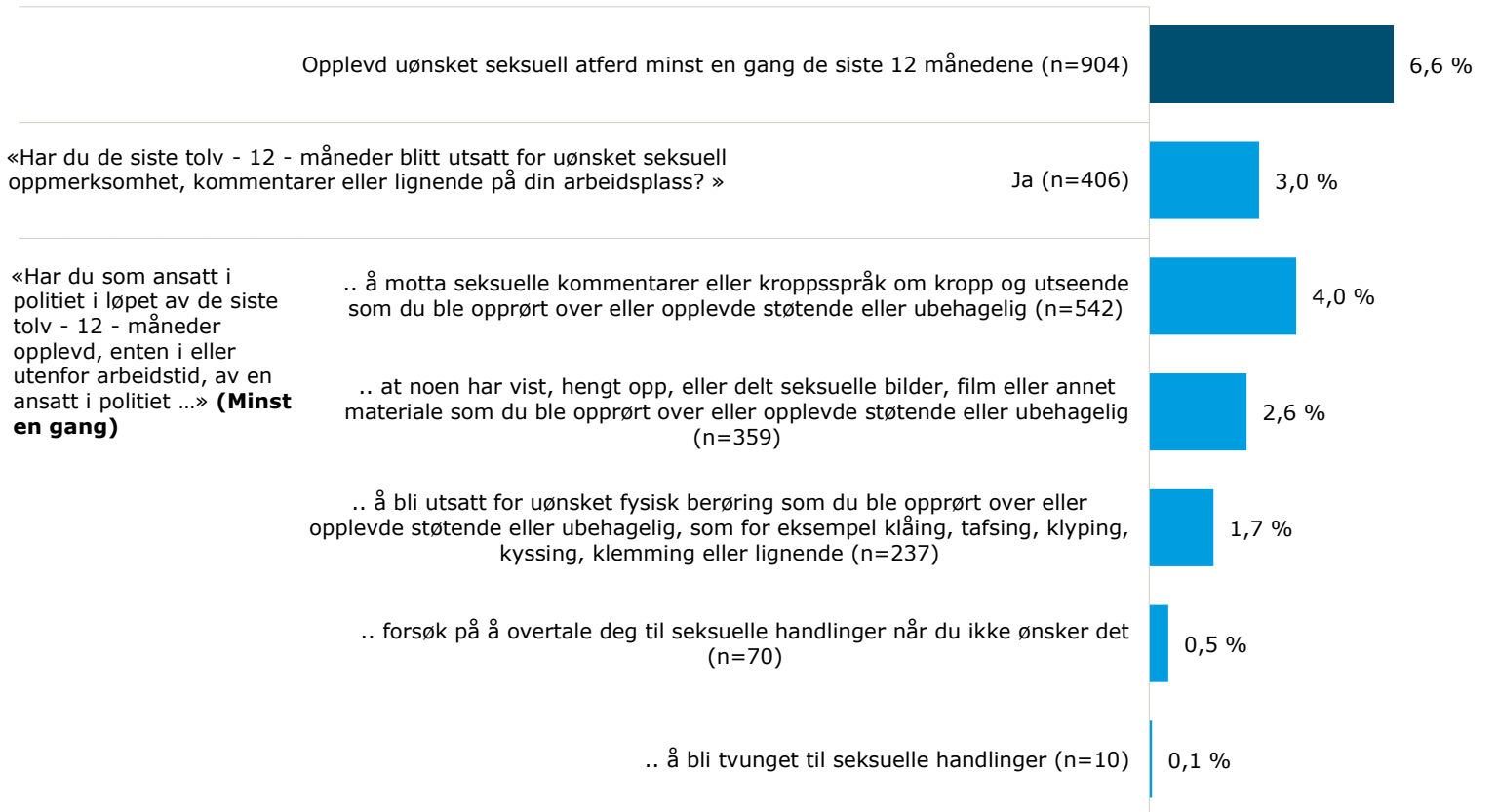
I etaten rapporterer størst andel om at de har opplevd å motta seksuelle kommentarer eller kroppsspråk om kropp og utseende.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang: Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N totalt inkluderer både de som har fullført og delvis gjennomført undersøkelsen.

RAMBOLL

ANDELEN ANSATTE SOM HAR OPPLEVD UØNSKET ATFERD I ETATEN

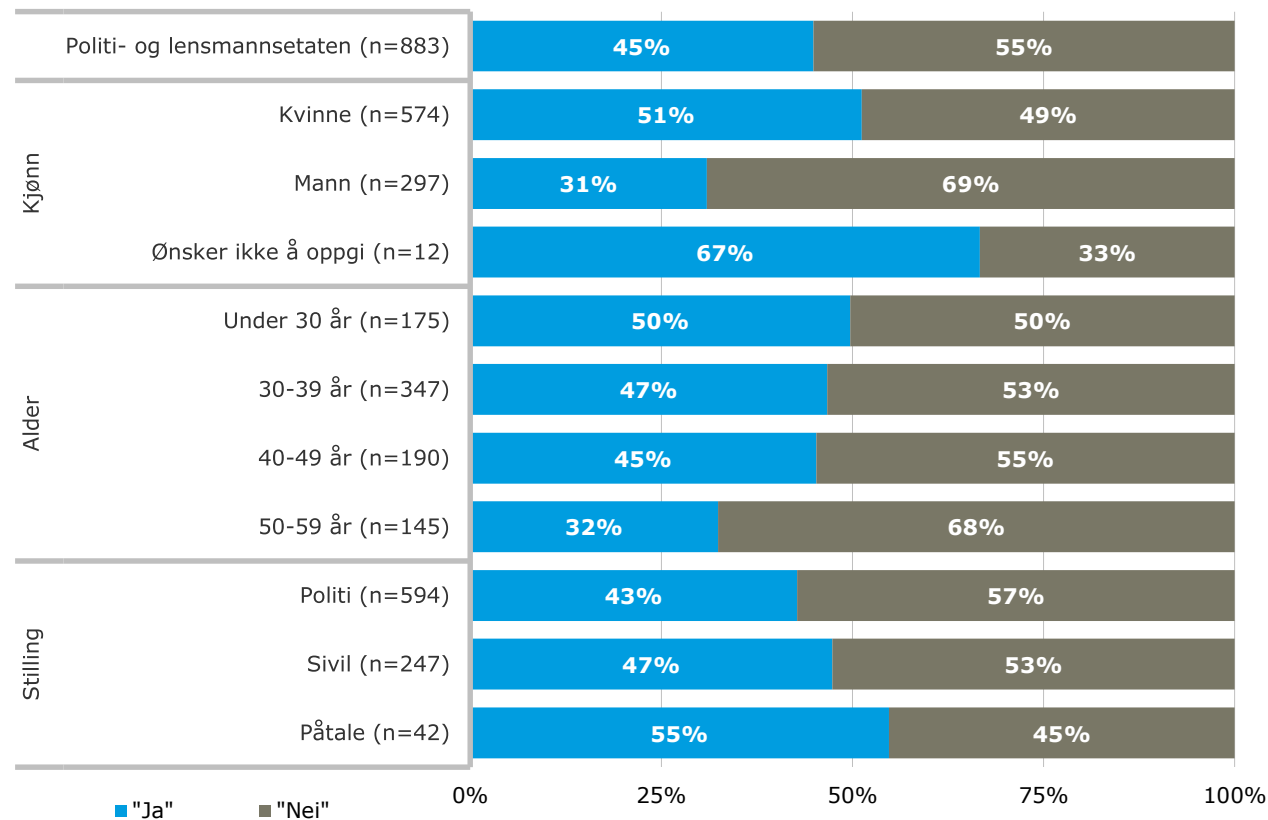
N i ulike former for uønsket atferd er summert til de som har opplevd uønsket atferd minst en gang (Summen av alternativene: En til to ganger, Noen ganger, Ofte, Veldig ofte).

UNDER HALVPARTEN AV DE SOM HAR OPPLEVD KONKRET ATFERD SVARER «JA» PÅ SPØRSMÅL OM UØNSKET OPPMERKSOMHET

ANDELEN SOM HAR OPPLEVD MINST EN FORM FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET SOM HAR SVART BEKREFTENDE PÅ SPØRSMÅL «HAR DU DE SISTE TOLV - 12 - MÅNEDER BLITT UTSATT FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET, KOMMENTARER ELLER LIGNENDE PÅ DIN ARBEIDSPASS?» PÅ TVERS AV BAKGRUNNSVARIABLER

Vi har tidligere sett at 3,0% svarer «ja» på spørsmålet om at de har blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, mens ytterligere 3,5 % svarer at de har opplevd konkrete handlinger selv om de svarer «nei» på spørsmålet. I figuren til høyre ser man andelen av de 6,5% som benyttes i analyser, og at 45% har svart «ja» og 55% «nei».

Det er en stor forskjell på kvinner og menn. 51 % av kvinnene som har opplevd noe svarer «ja», mens bare 31 % av mennene gjør det samme. Det er også forskjeller på tvers av alder, hvor de yngste oftere svarer «ja» på spørsmålet.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang:

Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N totalt er medarbeidere i etaten som har svart bekreftende på minst en form for uønsket seksuell oppmerksomhet og har fullført undersøkelsen.

Grupper som har færre enn 10 personer som har svart bekreftende på at de har opplevd uønsket seksuell atferd er ikke inkludert i analysen.

% i figuren= Andelen blandt de som har svart bekreftende på minst en form for uønsket seksuell oppmerksomhet som også har svart «Ja» på spørsmålet: «Har du de siste tolv - 12 - måneder blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass?».

N i figuren = Andelen som har svart bekreftende på minst en form for uønsket seksuell oppmerksomhet siste 12 måneder.

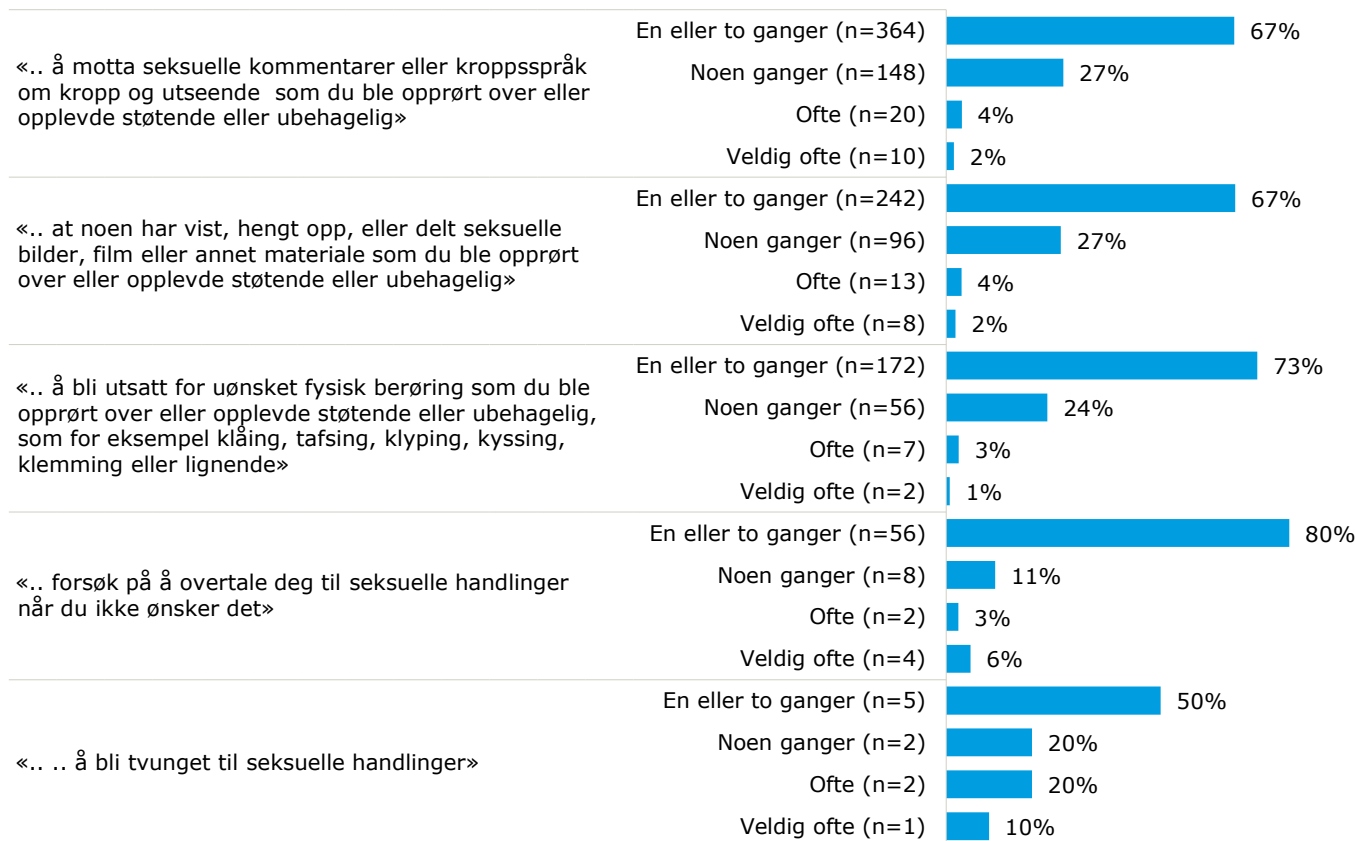
ANSATTE

STØRST ANDEL HAR OPPLEVD UØNSKET ATFERD EN ELLER TO GANGER – UAVHENGIG AV TYPE ATFERD

Blant de som rapportert om at de har vært utsatt for en konkret påstand om uønsket seksuell oppmerksomhet har de fleste opplevd det en eller to ganger de siste 12 måneder.

Samtidig viser resultatet at hvor hyppig en medarbeider har vært utsatt varier for de ulike formene for uønsket seksuell oppmerksomhet.

HVOR OFTE EN ER UTSATT FOR DE SOM SVARER BEKREFTENDE PÅ: «HAR DU SOM ANSATT I POLITIET I LØPET AV DE SISTE TOLV - 12 - MÅNEDER OPPLEVD, ENTEN I ELLER UTENFOR ARBEIDSTID, AV EN ANSATT I POLITIET ...»

N= Alle som har besvart bekreftende på et spørsmål. Både de som har fullført undersøkelsen og de som kun har besvart noen spørsmål i undersøkelsen.

KVINNER OG UNGE ANSATTE ER MEST UTSATT FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET

Figuren til høyre viser hvor stor andel i en gruppe som rapporterer om at de har vært utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet de siste 12 månedene. Nesten 1 av 10 kvinner i etaten rapporterer om at de har vært utsatt for en, eller flere, former for uønsket seksuell oppmerksomhet, blant menn er andelen 4,1 %.

Krysstabellen nedenfor viser tilsvarende andelen som har rapportert om uønsket atferd i tilhørende gruppe. Kvinner i polititjeneste og kvinner under 40 år er gruppene hvor størst andel har vært utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet de siste 12 månedene.

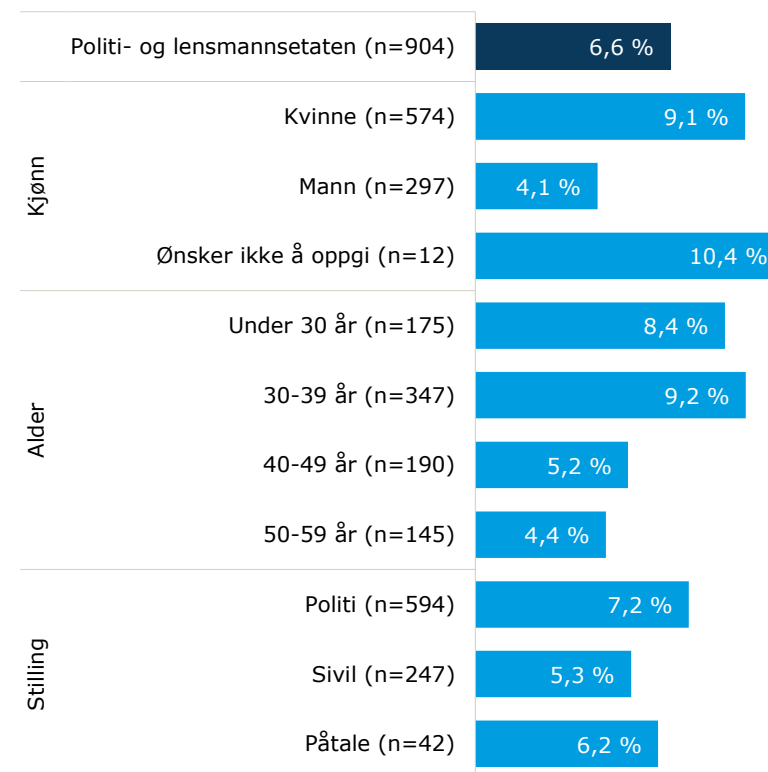
Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang: Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N for splitanalyser (andel hendelser på tvers av kjønn/alder/stilling) er beregnet ut fra alle som har fullført undersøkelsen. **N** for etaten totalt er alle som har svart bekreftende på minst en form for uønsket seksuell atferd (både fullført og noen svar).

Grupper som har færre enn 10 personer som har svart bekreftende på at de har opplevd uønsket seksuell atferd er ikke inkludert i analysen.

	Kvinne	Mann
Alder		
Under 30 år	12,6 % (n=128)	4,5 % (n=47)
30-39 år	14,0 % (n=224)	5,5 % (n=120)
40-49 år	7,3 % (n=123)	3,2 % (n=64)
50-59 år	5,3 % (n=84)	3,6 % (n=61)
Stilling		
Politi	13,0 % (n=354)	4,3 % (n=235)
Sivil	5,9 % (n=184)	3,8 % (n=58)
Påtale	8,3 % (n=36)	

ANDELEN SOM HAR SVART BEKREFTENDE PÅ ET, ELLER FLERE, SPØRSMÅL OM UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET DE SISTE 12 MÅNEDER PÅ TVERS AV BAKGRUNNSVARIABLER

% = Andelen blant de som har fullført undersøkelsen. Eksempelvis 9,1 % av kvinnene som har fullført undersøkelsen rapporterer om en, eller flere, former for uønsket seksuell atferd.

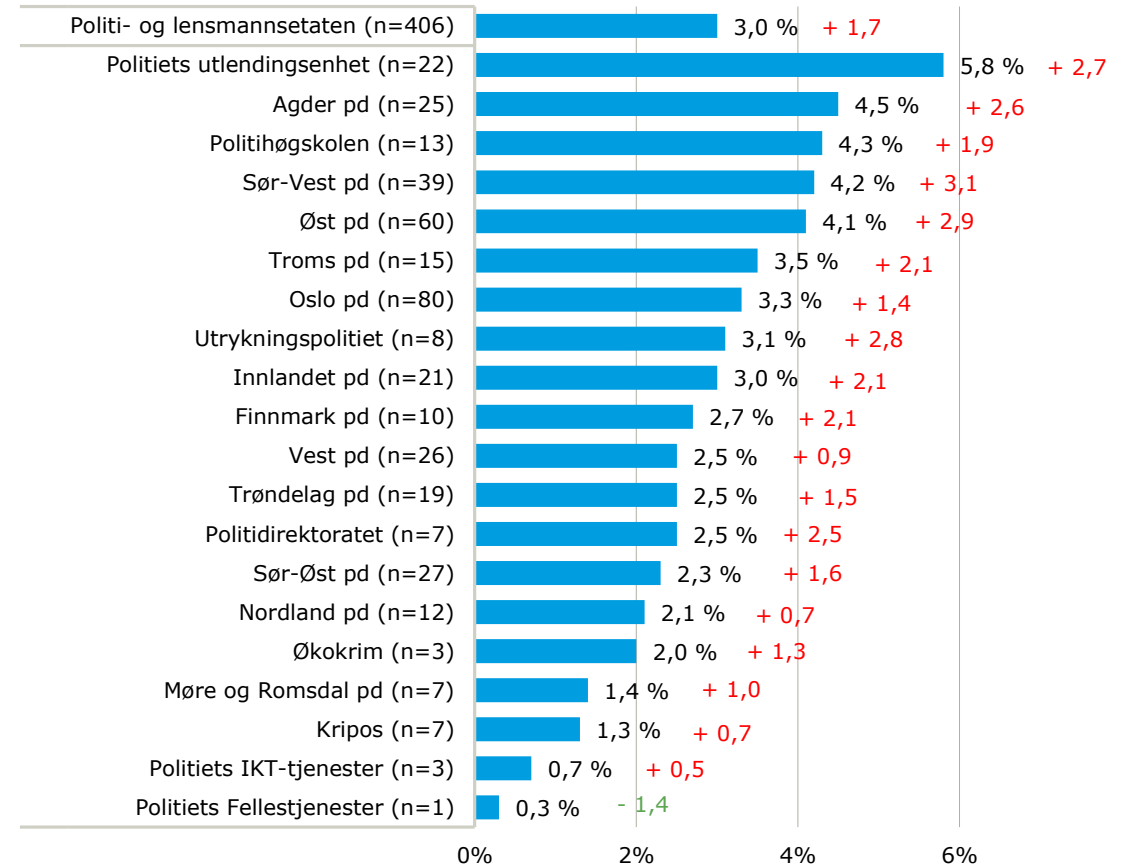
UTVIKLING I RESULTATER FRA MEDARBEIDERUNDERSØKELSE VÅREN 2020 I DISTRIKTENE/SÆRORGANENE

HISTORISK UTVIKLING: ANDELEN SOM HAR SVART BEKREFTENDE PÅ SPØRSMÅL «HAR DU DE SISTE TOLV - 12 - MÅNEDER BLITT UTSATT FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET, KOMMENTARER ELLER LIGNENDE PÅ DIN ARBEIDSPASS?» PÅ TVERS AV DISTRIKT/SÆRORGAN

Totalt er det 1,7 % flere som svarer bekreftende på spørsmål om uønsket seksuell trakassering i etaten, sammenlignet med medarbeiderundersøkelsen våren 2020.

Sammenlignet med medarbeiderundersøkelsen 2020 er det en større andel som svarer bekreftende på spørsmål om uønsket seksuell trakassering i alle distrikter/særorgan, med unntak av Politiets Fellestjenester.

Merk at resultatene fra de to undersøkelsene ikke er direkte sammenlignbare (se faktaboks nedenfor).

+ / -: Viser prosentvis endring i andelen som svarer bekreftende på spørsmål om uønsket seksuell oppmerksomhet sammenlignet med Medarbeiderundersøkelsen 2020.

NB! Den historiske utviklingen er ikke direkte sammenlignbar. Det er en endring i ordlyden sammenlignet med Medarbeiderundersøkelsen 2020. I Medarbeiderundersøkelsen 2020 var det følgende formulering: «Har du de siste 12 månedene blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet på arbeidsplassen din?» Databehandlingen er også ulik ved Arbeidsmiljøkartleggingen høsten 2020 sammenlignet med Medarbeiderundersøkelsen 2020. Se mer informasjon om konfidensialitet i innledningen av rapporten.

N totalt er alle som svart bekreftende på at de har vært utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet i undersøkelsen (både de som har fullført undersøkelsen og de som har delvis svart på undersøkelsen (noen svar)).

Distrikt/særorgan som har færre enn 100 besvarelser er ikke inkludert i analysen.

STORE FORSKJELLER PÅ DISTRIKT/SÆRORGAN

Figuren inkluderer kun de som har gjennomført hele undersøkelsen. Blant de som har gjennomført undersøkelsen har totalt 883 svart bekreftende på at de har opplevd en, eller flere, former for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang de siste 12 månedene. Andelen som har svart bekreftende på en, eller flere, former for uønsket seksuell oppmerksomhet varierer på tvers av distrikt/særorgan.

Merk at distriktene/særorganene er av svært ulik størrelse. En andel 6,5 % vil f.eks. inneholde langt flere tilfeller i et stort enn et lite distrikt. Se antall personer som har svart bekreftende i parentes etter distriktet/særorganets navn.

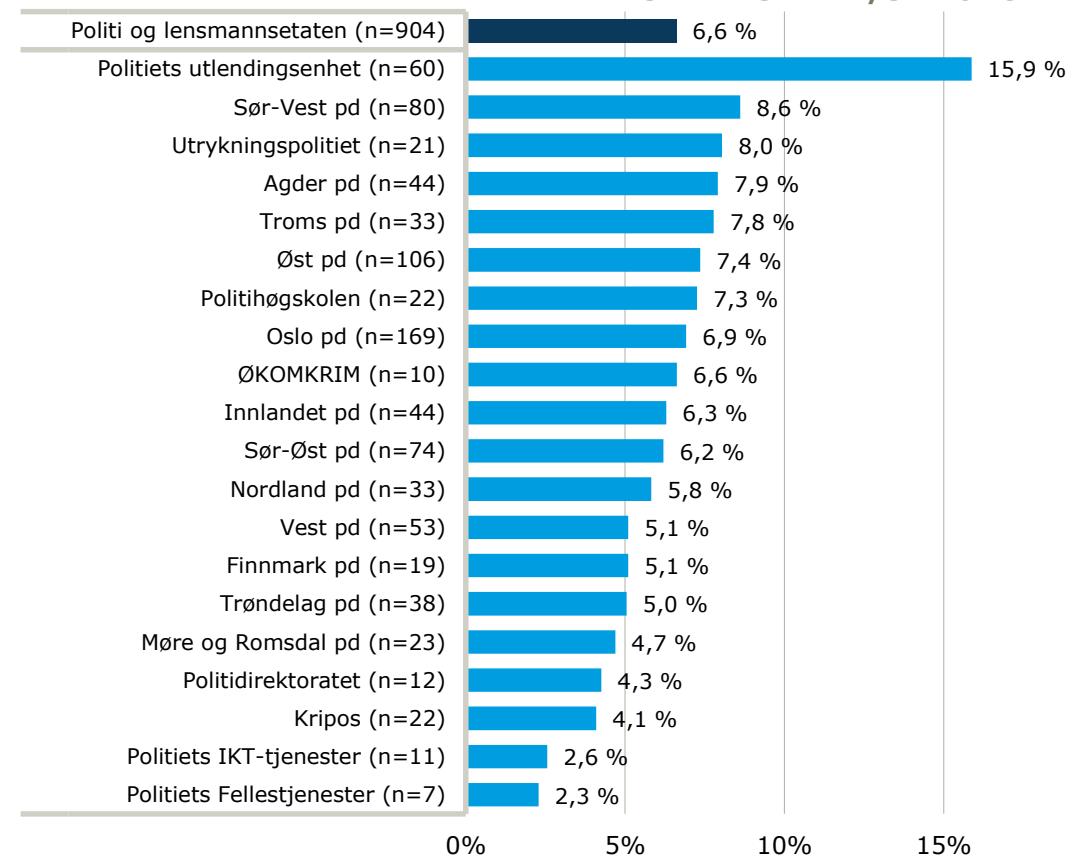
Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang: Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N for splitanalyser (andel hendelser på tvers av distrikt/særorgan) er beregnet ut fra alle som har fullført undersøkelsen. **N** for etaten totalt er alle som har svart bekreftende på minst en form for uønsket seksuell atferd (både fullført og noen svar).

Distrikt/særorgan som har færre enn 100 besvarelser er ikke inkludert i analysen.

RAMBOLL

ANDELEN SOM HAR SVART BEKREFTENDE PÅ ET, ELLER FLERE, SPØRSMÅL OM UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET DE SISTE 12 MÅNEDER PÅ TVERS AV DISTRIKT/SÆRORGAN

% = Andelen blant de som har deltatt i undersøkelsen. Eksempelvis 15.9 % av medarbeiderne i Politiets utlendingsenhet rapporterer om at de har opplevd en, eller flere, former for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang de siste 12 månedene.

N = Antallet som har svart bekreftende på uønsket seksuell oppmerksomhet i distrikt/særorganet.

UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET KOMMER OFTEST FRA SIDEORDNEDE

Overordnet, sideordnet, underordnet og andre

Hele 71 % av de som blir utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet sier at sideordnede står bak dette. Dette gjør sideordnede til gruppen som oftest står bak adferden. Overordnet er neste gruppe på listen, og 28% svarer at leder har stått bak adferden. **Merk** at det er mulig å velge flere svaralternativ, og at summen dermed blir høyere enn 100%.

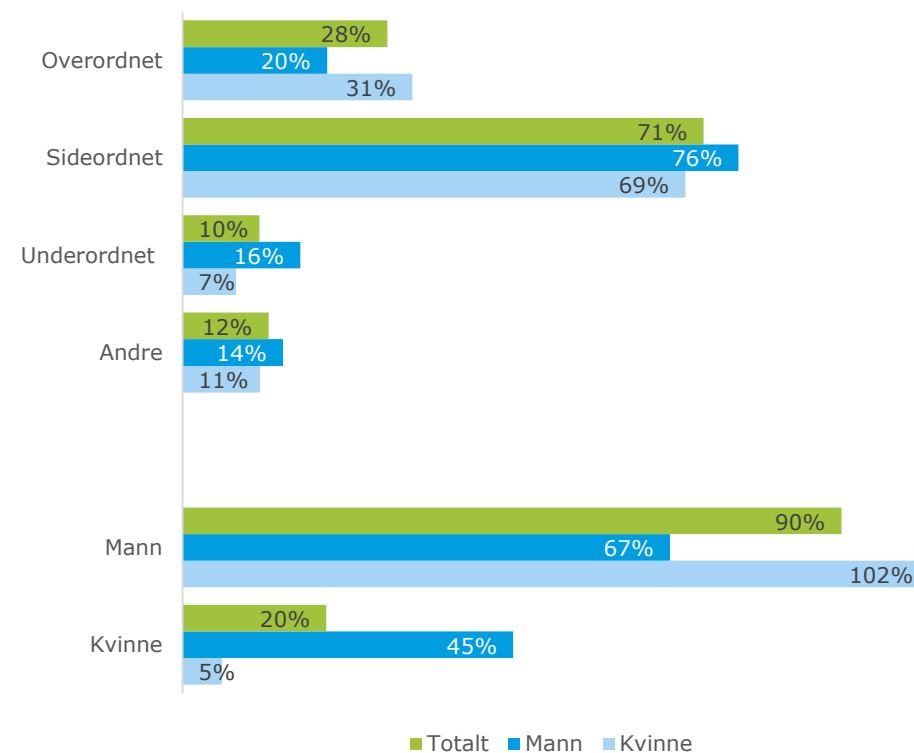
Det er noe forskjell på hvem som utsetter kvinner og menn for uønsket seksuell oppmerksomhet. Kvinner opplever oftere at overordnet står for adferden, mens menn oftere opplever at det kommer fra sideordnet eller underordnet.

Kjønn

Menn er i stort flertall når det gjelder å stå for uønsket adferd. 90 % av den uønskede seksuelle adferden rapporteres å komme fra menn, mens 20 % kommer fra kvinner.

Det er store forskjeller på kjønnene når det gjelder hvorvidt man blir utsatt for uønsket oppmerksomhet fra menn eller kvinner. Kvinner blir nesten utelukkende utsatt for uønsket oppmerksomhet fra menn. For menn er det mer balanse mellom kjønnene – 45 % rapporterer om at oppmerksomheten kommer fra kvinner, og 67 % fra andre menn.

HVEM HAR STÅTT BAK DEN UØNSKEDE OPPMERKSOMHETEN?

■ Totalt ■ Mann ■ Kvinne

Samtlige forskjeller mellom menn og kvinner er statistisk signifikante på $p < .05$ nivå.

DET ER MEST VANLIG Å OPPLEVE UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET I TJENESTE, MEN DET ER OGSÅ FLERE TILFELLER UTENFOR TJENESTE

Det er vanligst å oppleve uønsket seksuell oppmerksomhet i tjeneste (78 %), men det er også en betydelig andel som opplever dette utenfor tjeneste (37%). **Merk** at summen blir mer enn 100 %, da enkelte har opplevd situasjoner både i og utenfor tjeneste.

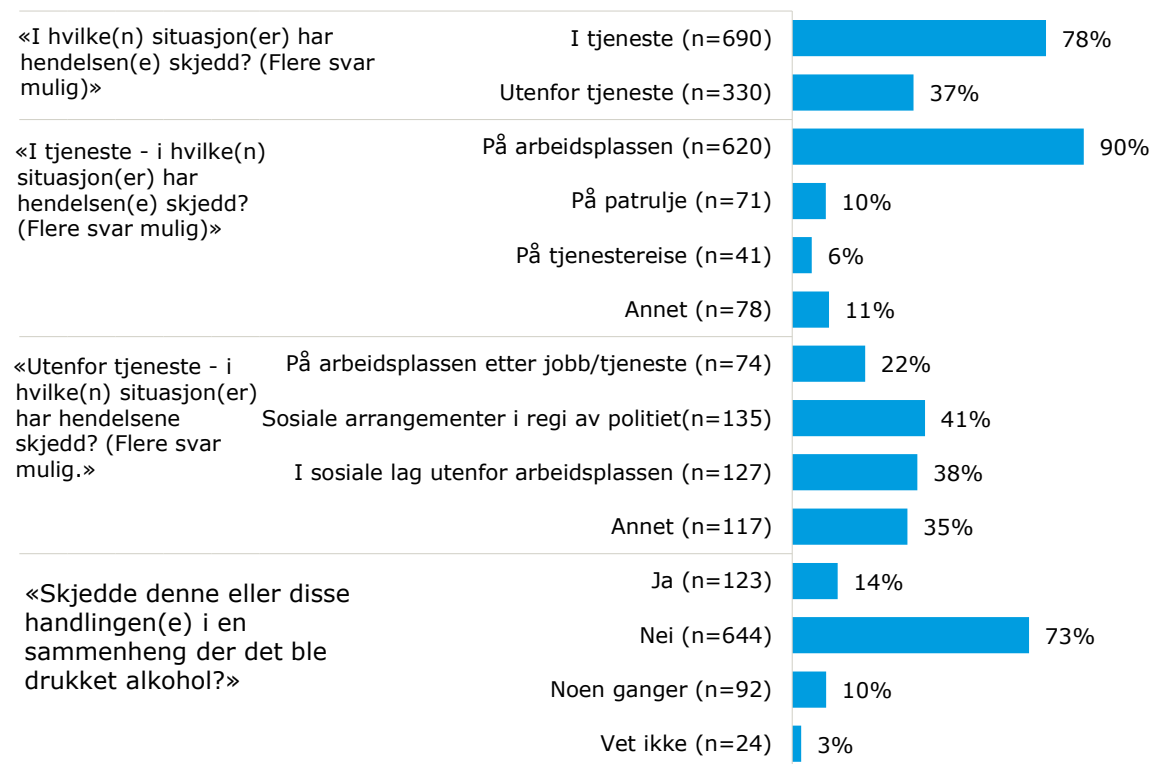
90 % av ansatte som opplever uønsket seksuell oppmerksomhet i tjeneste sier at dette skjedde på arbeidsplassen. Blant de som opplevde det utenfor tjeneste er det mer delt hvilke arena.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang:

Medarbeidere som har svart bekræftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekræftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N er antallet som har bekreftet minst en form for uønsket seksuell oppmerksomhet en gang de siste 12 månedene og har svart på alle spørsmålene om når hendelsene inntraff.

NÅR HAR HENDELSENE SKJEDD?

KUN EN AV FEM SIER IFRA OM DEN UØNSKEDE SEKSUELLE OPPMERKSOMHETEN – UAVHENGIG AV TYPE ATFERD

«HAR DU SAGT IFRA OM DEN UØNSKEDE SEKSUELLE OPPMERKSOMHETEN DU HAR BLITT UTSATT FOR PÅ DIN ARBEIDSPASS?» PÅ TVERS AV TYPE ATFERD (OPPLEVD MINST EN GANG)

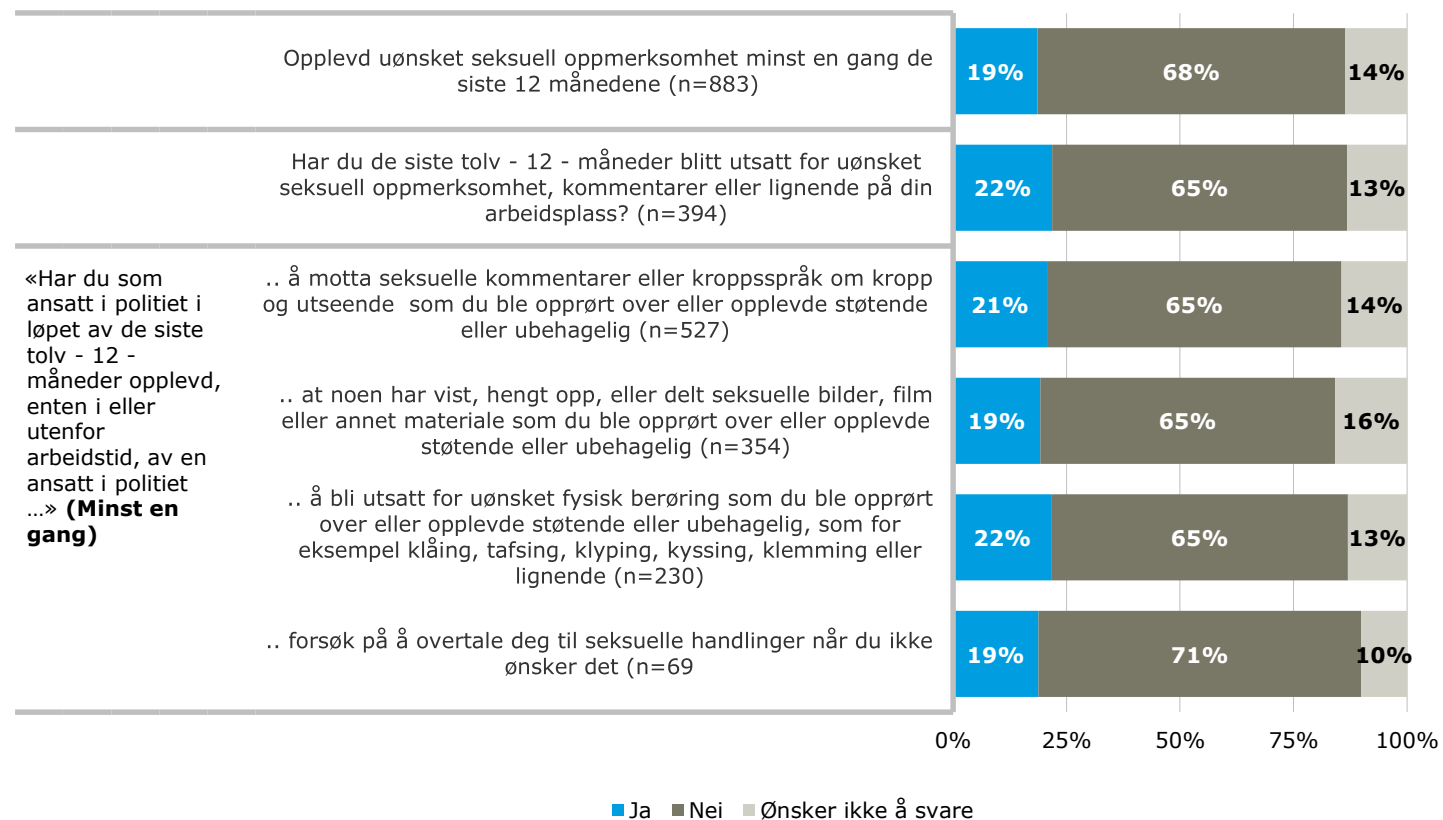
Kun en av fem sier ifra om at de har opplevd uønsket seksuell atferd – uavhengig av hvilken form for uønsket seksuell oppmerksomhet de har vært utsatt for de siste 12 månedene.

Merk at en person kan ha vært utsatt for flere former for uønsket seksuell oppmerksomhet, og kan dermed inngå i analysen flere ganger.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang: Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N totalt i alle analyser med resultater på tvers er beregnet ut fra alle som har fullført undersøkelsen.

Grupper som har færre enn 10 personer som har opplevd en form for uønsket atferd som har gjennomført undersøkelsen er fjernet fra analysen.

■ Ja ■ Nei ■ Ønsker ikke å svare

% = Andelen som har opplevd en uønsket atferd minst en gang som har svart «Ja» eller «Ønsker ikke svare» på spørsmål: «Har du sagt ifra om den uønskede seksuelle oppmerksomheten du har blitt utsatt for på din arbeidsplass?»

NESTEN TRE AV FIRE MELDTE IKKE IFRA FORDI DE MENTE AT HENDELSEN(E) IKKE VAR ALVORLIG(E) NOK

Blant de som har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet uten å si ifra rapporterer flest om at årsaken var at de ikke oppleve handlingen(e) som alvorlig(e) nok.

For de andre årsakene, er det variasjon i hvorfor medarbeiderne ikke har meldt ifra. En av fire svarer at de valgte å ikke si ifra fordi de var bekymret for konsekvensene for egen karriere, og 6 % rapporterer om at de var usikker på hvor man sa ifra om uønsket seksuell oppmerksomhet.

Merk at en person kan velge flere årsaker vil hvorfor en ikke har sagt ifra og totalen overstiger derfor 100 %.

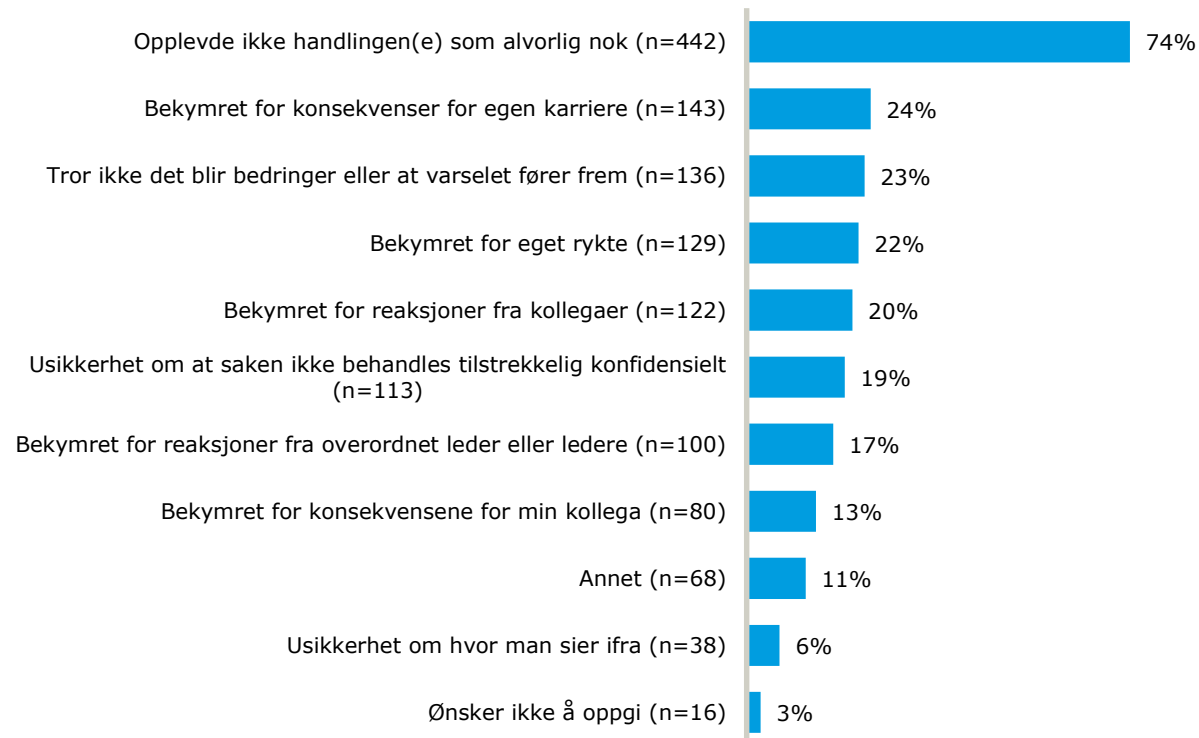
Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang:

Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste - 12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N totalt i analysen er alle som har svart på spørsmålet «Hva var årsakene til at du valgte å ikke melde ifra? (Flere svar mulig).

RAMBOLL

«HVA VAR ÅRSAKENE TIL AT DU VALGTE Å IKKE MELDE IFRA? (FLERE SVAR MULIG)»

TRE AV FEM OPPLEVER AT DEN UØNSKEDE ATFERDEN HAR OPPHØRT

64 % av de som har opplevd noe de siste 12 månedene opplever at den uønskede seksuelle oppmerksomheten har opphørt. Det er noe variasjon i andelen som opplever at atferden har opphørt på tvers av de konkrete formene for uønsket seksuell oppmerksomhet.

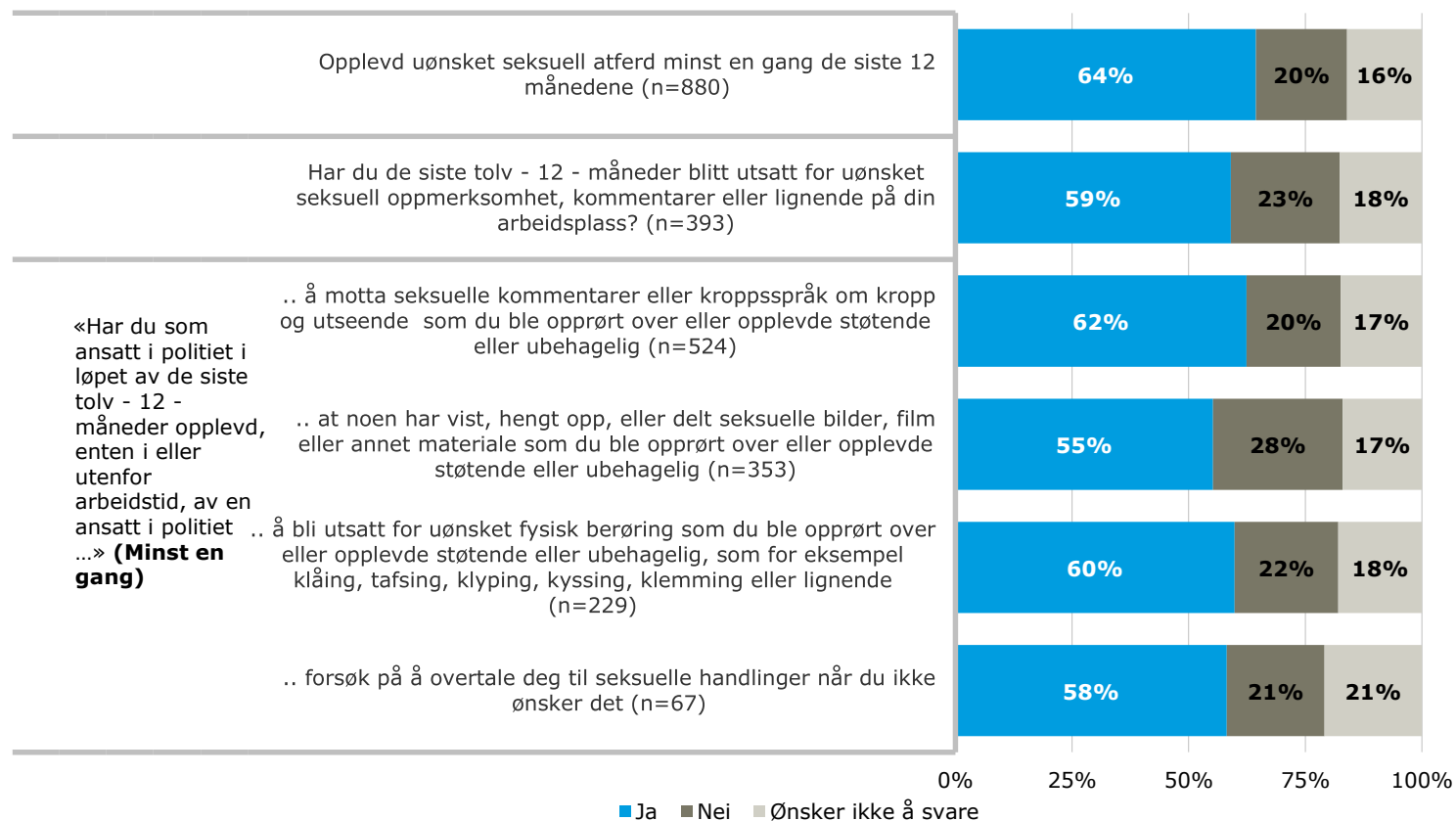
Merk at en person kan ha vært utsatt for flere former for uønsket seksuell oppmerksomhet, og kan dermed inngå i analysen flere ganger.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang: Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N er antallet som har svart på begge spørsmål i kryssanalysen(e).

Grupper som har færre enn 10 personer som har svart på begge spørsmål i kryssanalysen(e) er ikke inkludert i analysen.

«OPPLEVER DU AT DEN UØNSKEDE ATFERDEN HAR OPPHØRT?» PÅ TVERS AV TYPE ATFERD (OPPLEVD MINST EN GANG)

■ Ja ■ Nei ■ Ønsker ikke å svare

% = Andelen som har opplevd en uønsket atferd minst en gang som har svart «Ja» eller «Ønsker ikke svare» på spørsmål: «Har du sagt ifra om den uønskede seksuelle oppmerksomheten du har blitt utsatt for på din arbeidsplass?»
N i figuren= Antallet som har svart «Ja».

HVA PÅVIRKER SANNSYNLIGHETEN FOR Å BLI UTSATT FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET I POLITIET?

Gjennom en statistisk analyse har det blitt identifisert flere forhold som påvirker sannsynligheten for å bli utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet. Figuren til høyre gir et overblikk over hvor viktig det enkelte forhold er, mens dette presenteres i mer detalj senere i rapporten.

Analysen som benyttes er en logistisk regresjon, og alle funn er statistisk signifikante ($p < .01$). Alle tall er hentet fra samme analyse, og sannsynligheten som vises er derfor unik for den enkelte variabelen.

SANNSYNLIGHETEN FOR Å BLI UTSATT FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET ER...

225 % høyere dersom det på arbeidsplassen **ikke er tydelig kommunisert** hva som anses som uønsket seksuell oppmerksomhet

195 % høyere dersom de ansatte **ikke opplever** det som **trygt å si ifra**

83 % høyere dersom det anvendes et **seksualisert språk** på arbeidsplassen

45 % høyere dersom ansatte **ikke har gjennomført e-læring** om politiets **etiske retningslinjer**

STUDENTER

11 % AV STUDENTENE RAPPORTERER OM AT DE HAR OPPLEVD UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET MINST EN GANG

5,9 % av studentene oppgir å ha blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet på sin arbeidsplass. Det er imidlertid også en andel som svarer at de har opplevd adferd som er kategorisert som uønsket de siste 12 mnd. Totalt er det 11 % som enten svarer «Ja» på spørsmål om de har blitt utsatt for ønsket adferd, eller et av spørsmålene om konkret adferd.

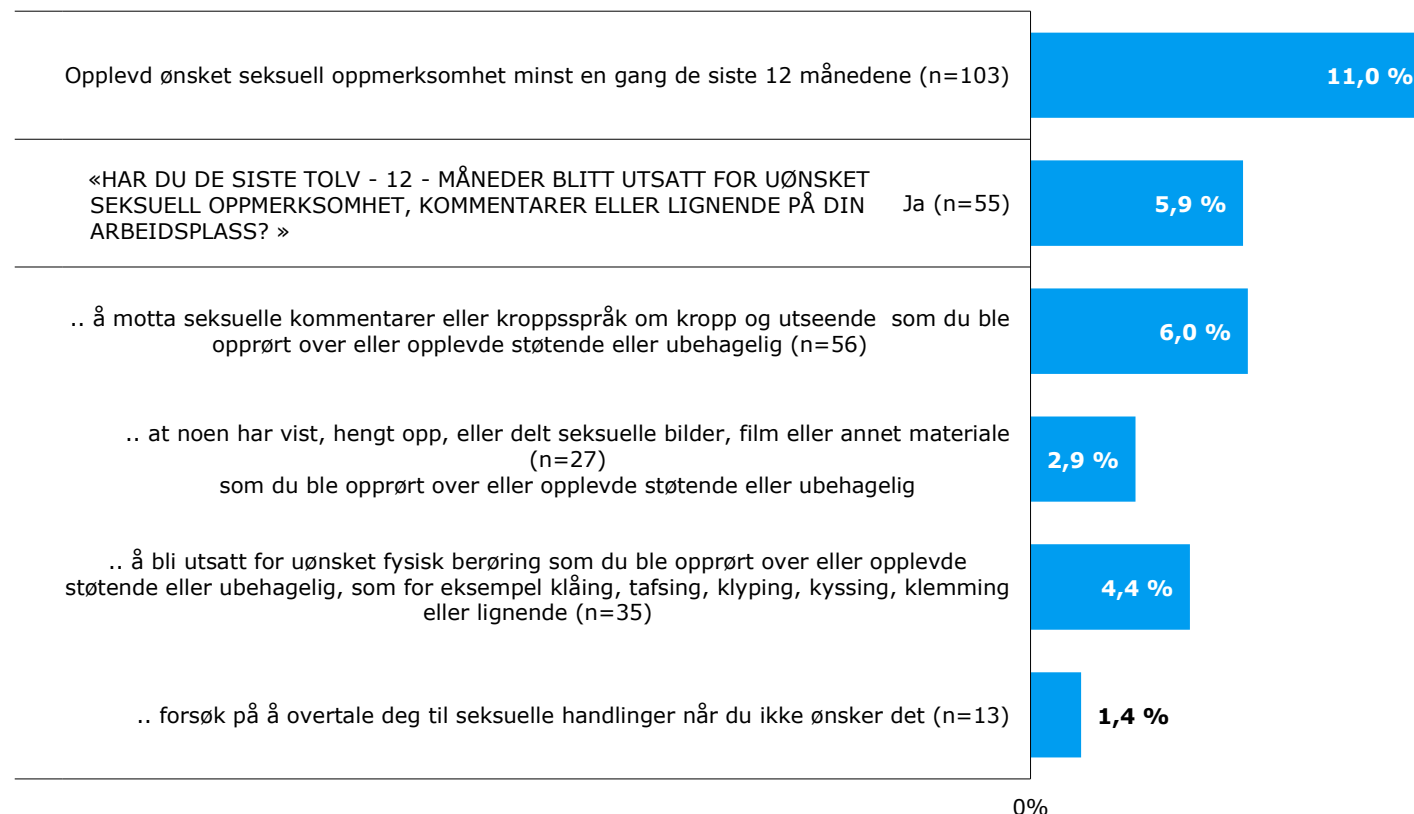
Den mest utbredte adferden er seksuelle kommentarer eller kroppsspråk, dette opplever 6,0 %. Videre har 4,4 % opplevd uønsket fysisk berøring.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang:

Medarbeidere som har svart bekræftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekræftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N totalt inkluderer både de som har fullført og delvis gjennomført undersøkelsen.

ANDELEN SOM HAR OPPLEVD UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET

N i ulike former for uønsket atferd er summert til de som har opplevd uønsket atferd minst en gang (Summen av alternativene: En til to ganger, Noen ganger, Ofte, Veldig ofte).

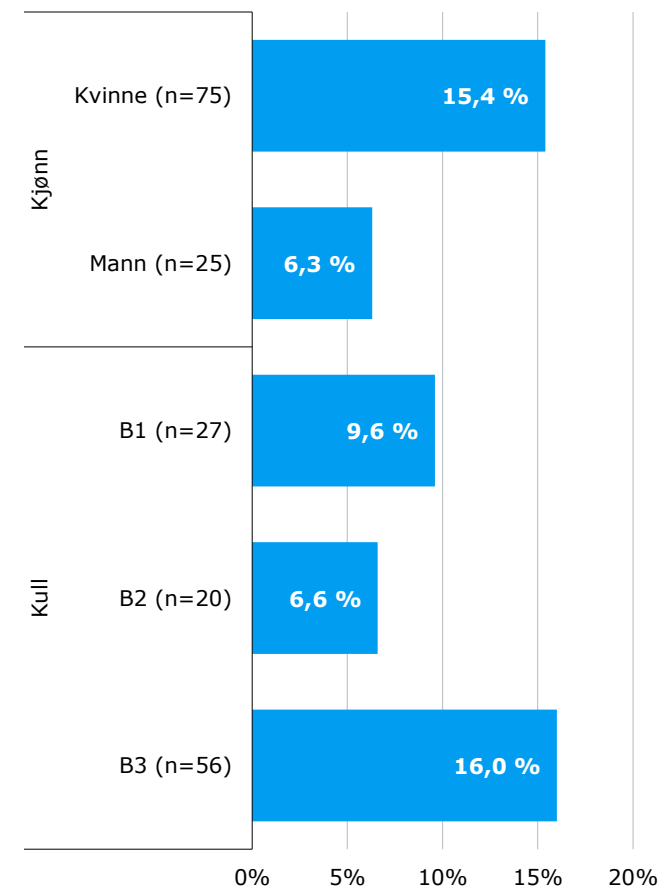
ANDELEN SOM HAR OPPLEVD UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET PÅ TVERS AV BAKGRUNNSVARIABLER

ANDELEN SOM HAR OPPLEVD UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET PÅ TVERS AV BAKGRUNNSVARIABLER

En større andel blant kvinnelig studenter rapporterer om at de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang de siste 12 månedene enn menn.

På tvers av kull er det størst andel blant tredjeårsstudentene. 1 av 6 som har deltatt i undersøkelsen blant tredjeårsstudentene rapporterer om at de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang de siste 12 månedene.

Merk. I politiutdanningen benyttes andre studieår til praksis. Her arbeider studentene i polititjeneste. Dette innebærer at kull B2 er i praksis, og at kull B3 har vært i praksis deler av de siste 12 månedene.

Opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang:

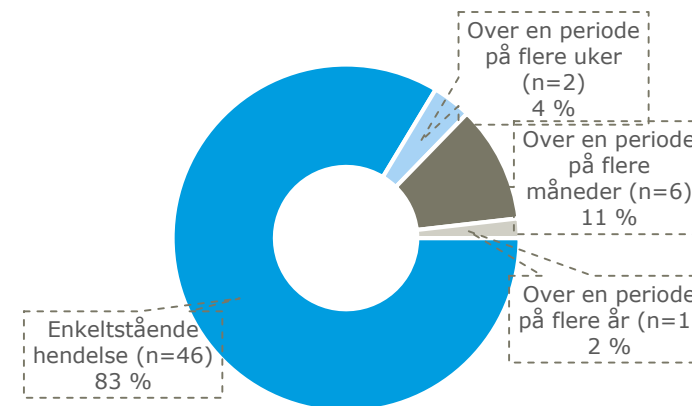
Medarbeidere som har svart bekreftende på spørsmål «Har du de siste -12- blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på din arbeidsplass» og/eller svart bekreftende på en, eller flere, konkret(e) form(er) for uønsket seksuell oppmerksomhet minst en gang (en eller to ganger, noen ganger, ofte veldig ofte) i løpet av de siste 12 månedene.

N totalt inkluderer både de som har fullført og delvis gjennomført undersøkelsen.

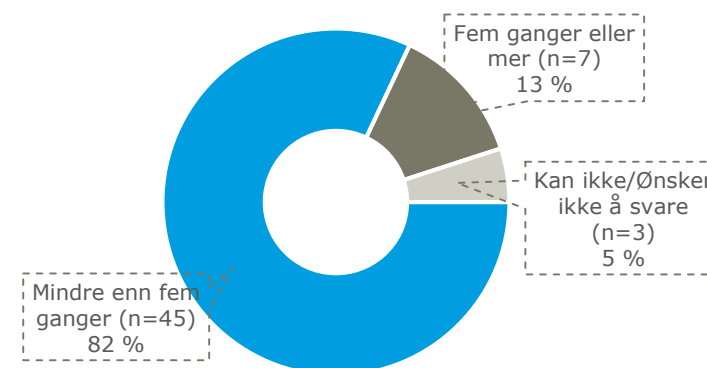
83 % AV MELDER AT DET ER SNAKK OM ENKELTSTÅENDE HENDELSER

Mer enn 8 av 10 studenter som har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet en eller flere ganger rapporterer om at dette er snakk om enkeltstående hendelser. Det er imidlertid også en andel som opplever at dette har forekommet hyppigere, og over et lengre tidsrom.

OVER HVOR LANG TID HAR DU OPPLEVD DEN UØNSKEDE OPPMERKSOMHETEN?

HVOR OFTE HAR DU VÆRT UTSATT FOR UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET DE SISTE 12 MND?

ØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET KOMMER OFTEST FRA MEDSTUDENTER

Overordnet, sideordnet, underordnet og andre

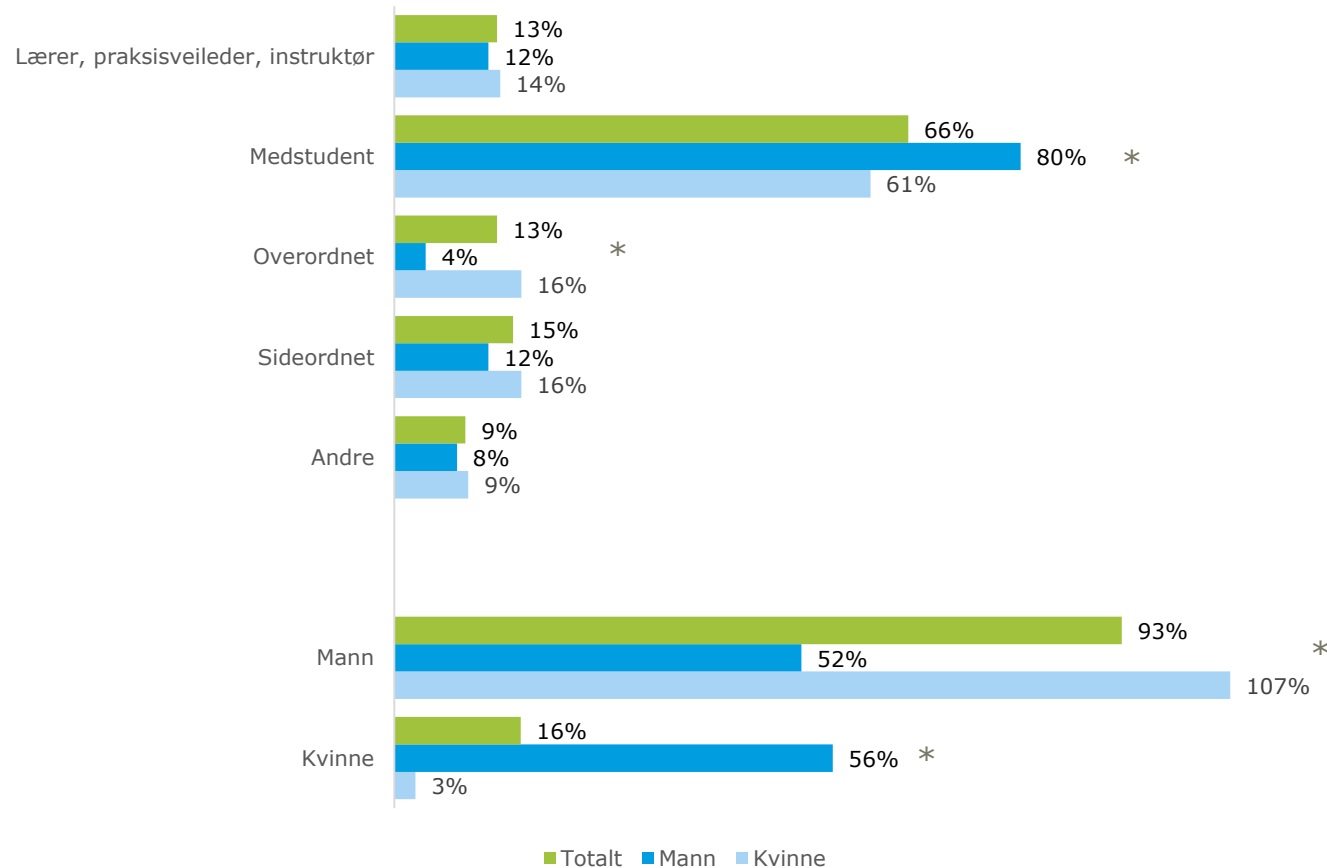
2/3 av de som har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet sier dette kommer fra medstudenter. Blant mennene som har opplevd noe har hele 80 % opplevd dette fra medstudenter. De andre gruppene er relativt likt representert når det gjelder å stå for uønsket oppmerksomhet. Det er imidlertid en signifikant forskjell på kvinner og menn når det gjelder overordnet. Overordnede står oftere for uønsket adferd rettet mot kvinner enn menn.

Kjønn

I likhet med ansatte er menn er i stort flertall når det gjelder å stå for uønsket adferd rettet mot studenter. 93 % av den uønskede seksuelle adferden rapporteres å komme fra menn, mens 16 % kommer fra kvinner.

Det er store forskjeller på kjønnene når det gjelder hvorvidt man blir utsatt for uønsket oppmerksomhet fra menn eller kvinner. Kvinner blir nesten utelukkende utsatt for uønsket oppmerksomhet fra menn. For menn så er det mer balanse mellom kjønnene – 56 % rapporterer om at oppmerksomheten kommer fra kvinner, og 52 % fra andre menn.

HVEM HAR STÅTT BAK DEN UØNSKEDE OPPMERKSOMHETEN?

Det er en statistisk signifikante ($p < .05$) forskjell på kvinner og menn for grupper markert med «*».

2. OG 3. ÅRSSTUDENTER RAPPORTERER OM AT UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET HAR SKJEDD PÅ PRAKSISPLASSEN

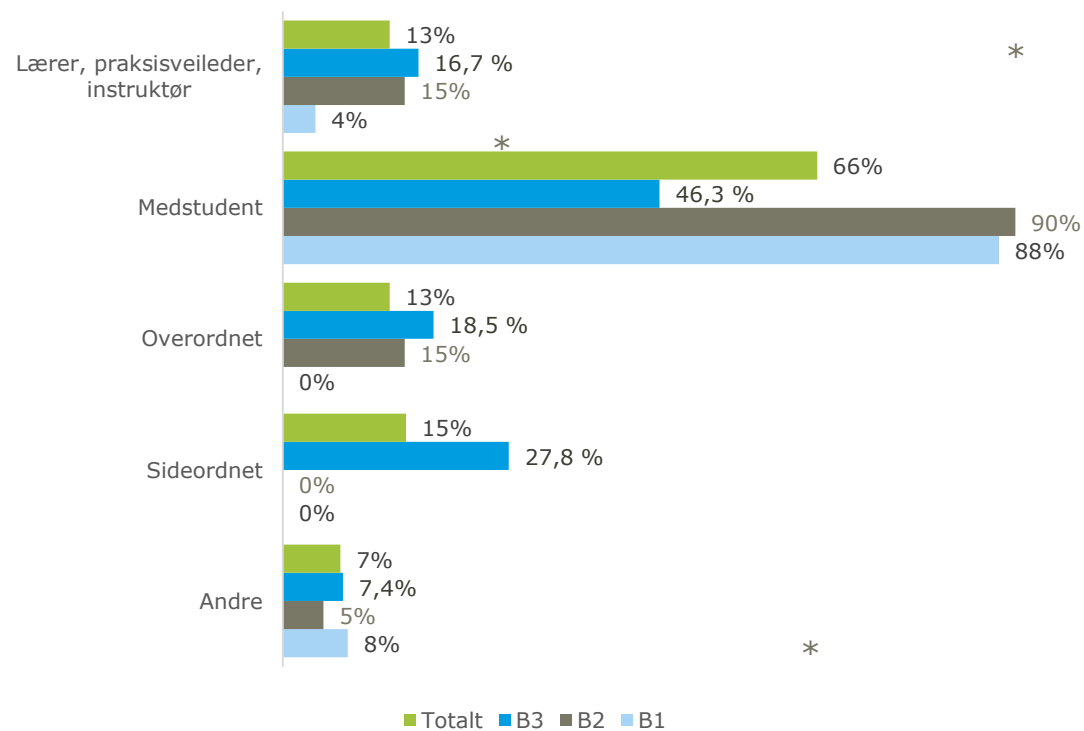
HVEM HAR STÅTT BAK DEN UØNSKEDE OPPMERKSOMHETEN?

Årskull

Uavhengig av årskull rapporterer størst andel om at de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet fra en medstudent.

Andelen som rapporterer om at de har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet fra en side- og overordnet er høyest blant 3. årsstudentene. 45 % av tredjeårsstudentene og 28 % av andreårsstudentene rapporterer om at de har opplevd at den uønskede seksuelle oppmerksomheten har kommet fra sideordnet eller overordnet.

Merk. I politiutdanningen benyttes andre studieår til praksis. Her arbeider studentene i polititjeneste. Dette innebærer at kull B2 er i praksis, og at kull B3 har vært i praksis deler av de siste 12 månedene.

UØNSKEDE HENDELSER FOREKOMMER BÅDE I OG UTENFOR TJENESTE, MEN OFTEST UTENFOR

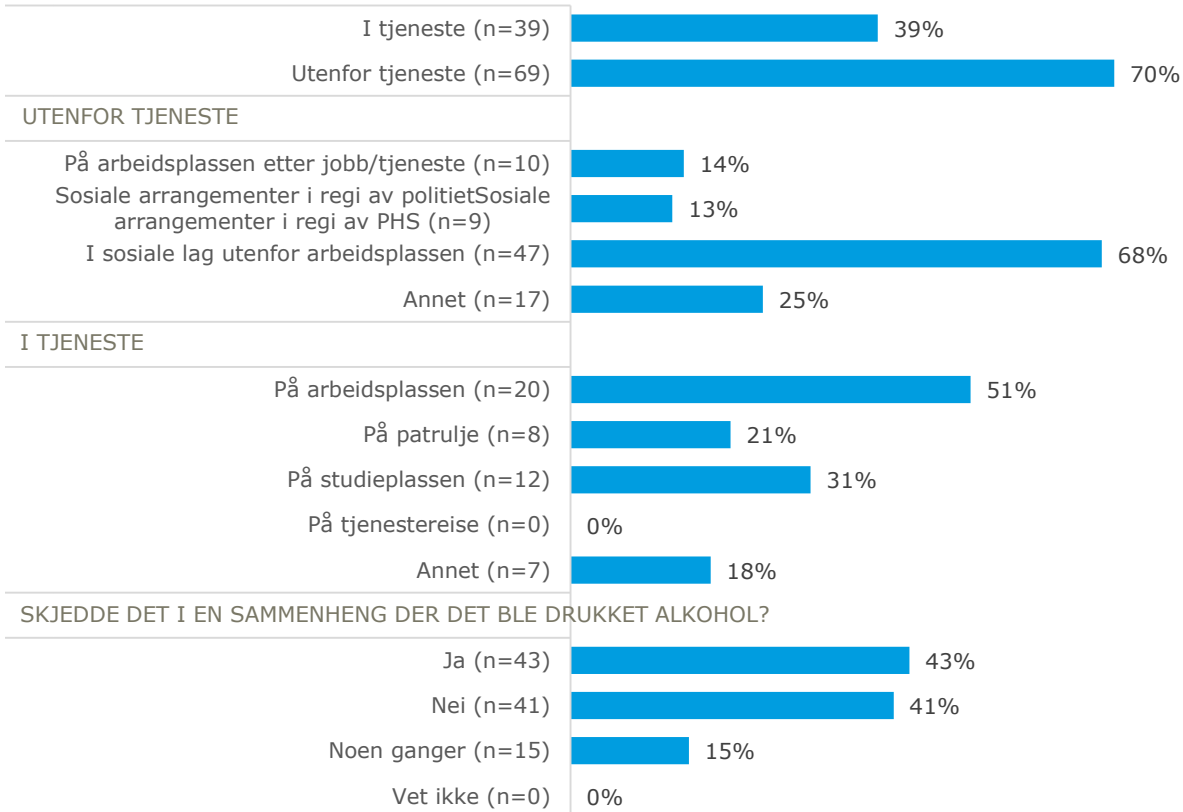
Det er vanligst å oppleve uønsket seksuell oppmerksomhet utenfor tjeneste (70 %), men det er også en betydelig andel som opplever dette i tjeneste (39%). Dette er ulikt ansatte, som oftest opplever uønsket seksuell oppmerksomhet i tjeneste.

Den mest utbredte arenaen hvor det forekommer uønskede hendelser utenfor tjeneste er sosiale lag utenfor arbeidsplassen. Andelen er betydelig lavere i sosiale lag i regi arbeidsgiver eller PHS, men det forekommer også der.

Halvparten (51 %) av tilfellene som skjer i tjeneste skjer på arbeidsplassen, mens en av tre tilfeller (31 %) skjer på studieplassen.

Om lag en like stor andel av tilfellene skjer når det er blitt drukket alkohol, og når det ikke har blitt drukket alkohol. Det er en større andel av tilfellene hos studenter som skjer når det drikkes alkohol, sammenlignet med resultater for ansatte.

I HVILKE(N) SITUASJON SKJEDDE HENDELSEN?

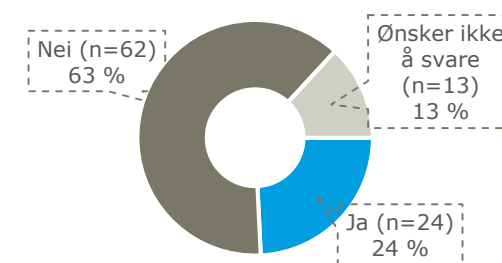
KUN 1 AV 4 STUDENTER SOM HAR OPPLEVD UØNSKET SEKSUELL OPPMERKSOMHET SIER IFRA

Kun hver fjerde (24%) student som har opplevd noe form for uønsket seksuell oppmerksomhet oppgir at de sa ifra til noen. Merk at 13 % ikke ønsker å svare på spørsmålet.

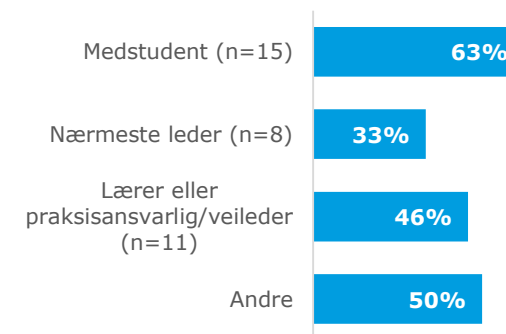
Av de som sa ifra sa flest ifra til en medstudent, dette gjorde om lav to av tre (63 %). Det har også blitt sagt ifra til lærer/veileder og nærmeste leder. Hele 50% av de som har sagt ifra oppgir en annen kanal, og her er det stor spredning når det gjelder hvilke kanal det er snakk om. Ingen av disse kanalene var brukt i mer enn 13 % av tilfellene. Andre kanaler som har blitt brukt er:

- Annen leder
- Kollega
- Verneombud/Tillitsvalgt
- Studentstøtteordningen (SSO)
- Andre

Har du sagt ifra om den uønskede seksuelle oppmerksomheten du har blitt utsatt for på din arbeidsplass?

Hvem sa du ifra til? (flere svar mulig)

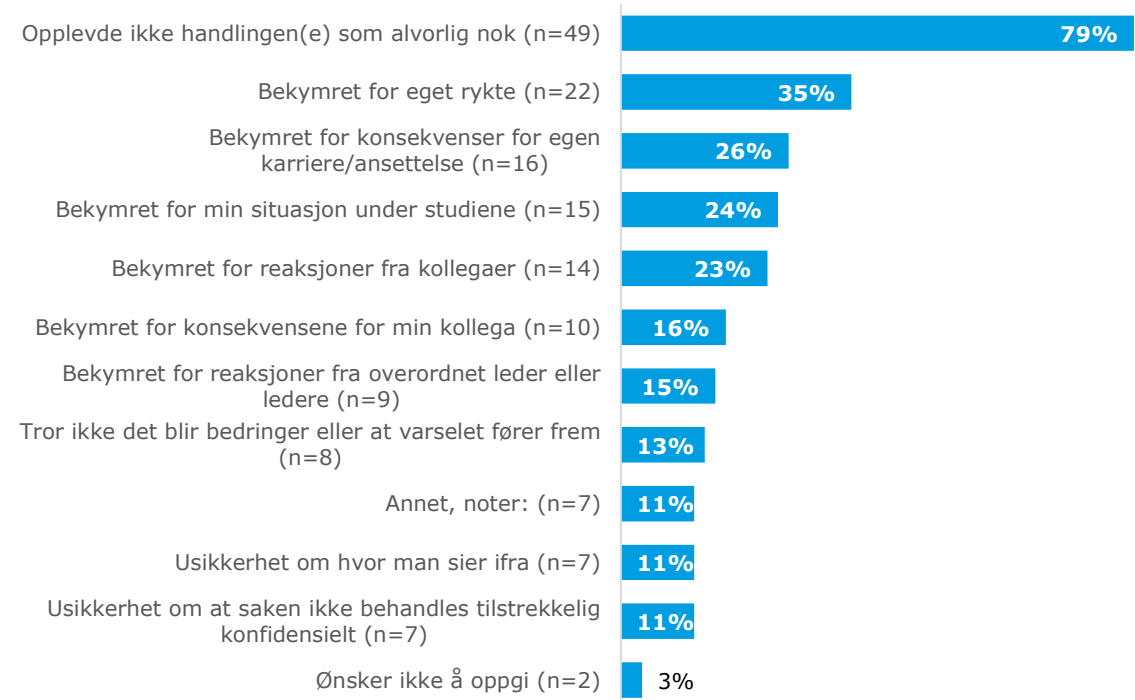
MANGE SIER IKKE IFRA FORDI DE IKKE MENER HANDLINGEN VAR ALVORLIG NOK – 1 AV 3 GJØR DET IKKE AV HENSYN TIL EGET RYKTE

HVA VAR ÅRSAKEN(E) TIL AT DU VALGTE Å IKKE MELDE IFRA?

På forrige side så vi at hele 63% av studentene som hadde opplevd noe valgte å ikke si ifra. Til høyre vises hva som var årsaken til at disse ikke sa ifra. Merk at de kan ha valgt flere svaralternativer.

Den mest vanlige grunnen til at studentene ikke sa ifra er at de ikke opplevde handlingene som alvorlig nok. Dette oppgav 79 %.

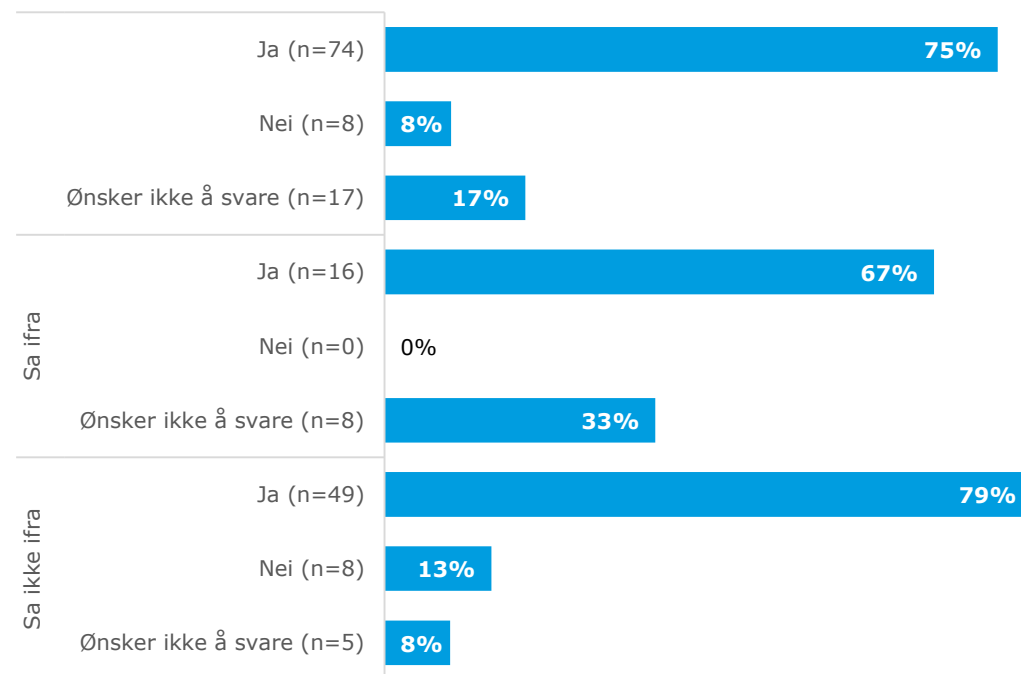
Om lag hver tredje student (35 %) som ikke sa ifra var bekymret for eget rykte. Det fremkommer også at flere var bekymret for karriere/ansettelse, situasjonen under studiene og reaksjoner fra kollegaer.

TRE AV FIRE TILFELLER AV UØNSKET ADFERD HAR OPPHØRT

I tre av fire tilfeller rapporterer de som har opplevd noe at den uønskede adferden har opphørt. Det er noe mer normalt blant studenter som har sagt ifra enn hos studenter som ikke har sagt ifra. Dette kan muligens skyldes at en del av situasjonene som det ikke ble sagt ifra om er hendelser som har forekommet en eller få ganger.

OPPLEVER DU AT DEN UØNSKEDE ADFERDEN HAR OPPHØRT?

OPPSUMMERING OM STUDENTER

%

11 % av studentene har opplevd uønsket atferd en eller flere ganger de siste 12 månedene. Dette er **4,4 prosentpoeng mer enn blant ansatte**.

1

Studentene rapporterer **oftere at hendelsene er enkeltstående**, sammenlignet med ansatte. 83 % har kun opplevd enkeltstående hendelser.

I likhet med ansatte er **kvinner mest utsatt** for uønsket seksuell oppmerksomhet blant studentene.

Studenter opplever i større grad enn ansatte at atferden skjer **utenfor tjeneste**. En stor andel av dette er i **sosiale lag**. Det forekommer oftest i sosiale lag som ikke er i regi arbeidsgiver/PHS. Blant studentene er også **alkohol involvert** i en betydelig større andel av hendelsene.